

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izjava vsak dan opoldne — Meseca a naročnina 11. — Ikr. na inosemstvo 15.20 Nr.

IZKLJUCNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Kraljevine Italije in inosemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

Računi pri poštnem čekovnem zavodu:
Ljubljana Štev. 10-351

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Un gran convoglio inglese distrutto nel Mediterraneo

Risultano sinora affondate: 2 incrociatori, 1 cacciatorpediniere, 1 nave porta aerei e 15 piroscafi da trasporto; gravemente danneggiate: 1 nave da battaglia e 2 porta aerei — 32 aerei inglesi abbattuti — Continua l'inseguimento del convoglio disperso

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data d' 13 agosto il seguente bollettino di guerra n. 807:

Nel Mediterraneo occidentale un grosso convoglio nemico, scortato da un imponente numero di navi da guerra tra cui numerose portaerei, veniva avvistato fin dall'alba del giorno 11 è stato attaccato da poderose formazioni aeree e da sommergibili dell'Asse.

L'azione, tuttora in corso ha già dato risultati a noi favorevoli: i riti perdite sono state inflitte al convoglio, alle navi di scorta, segnatamente alle portaerei che subivano i più duri colpi ed alle forze aeree del nemico.

Tali perdite saranno successivamente precise.

Nel settore settentrionale del fronte egiziano accentuata attività di artiglierie. In vivaci duelli la RAF perdeva 12 aeroplani ad opera dei cacciatori tedeschi.

Nostrì velivoli hanno bombardato gli aeroporti di Malta.

Un nostro sommersibile ha abbattuto un «Sunderland» nemico.

Bollettino straordinario n. 808:

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica:

All'alba del giorno 11 agosto nel Medi-

terraneo orientale nostri sommersibili ed aerei da ricognizione avvistavano in navigazione da Gibilterra verso Oriente un grosso convoglio nemico composto di oltre 20 piroscafi con la scorta di tre navi da battaglia, quattro navi portaerei, numerosi incrociatori e alcune decine di cacciatorpediniere ed unità minori.

Dal mattino stesso dell'11 cominciava l'azione delle forze aeree e navali italiane e germaniche strettamente cooperanti contro l'imponente formazione avversaria. Nostri sommersibili, Mas e motosiluranti, squadriglie di bombardieri in quota e in picchiata e di aerosiluranti con forti aliquote di caccia agendo in massa si avvi-

cendavano nell'attacco silurando e bombardando numerose unità del convoglio nonostante il violentissimo fuoco antiaereo e la reazione della caccia nemica.

Nel complesso delle azioni venivano inflitte al nemico le seguenti perdite: dai mezzi della R. Marina un incrociatore e tre piroscafi affondati; dai mezzi della R. Aeronautica un incrociatore, un cacciatorpediniere e tre piroscafi colati a picco; dai mezzi aero-navali germanici oltre all'affondamento della nave portaerei «Eagle» quattro piroscafi colati a picco. Numerose altre navi mercantili e da guerra fra le quali una corazzata e due navi portaerei risultano colpiti: alcune più volte e così

gravemente da far ritenere molto probabile il loro successivo affondamento.

In combattimenti di estrema durezza impegnati dai nostri cacciatori che dominavano il cielo della battaglia 32 velivoli avversari venivano abbattuti; 13 nostri acrobatici non facevano ritorno alla base, molti altri rientravano con morti e feriti a bordo.

La parte più importante del naviglio di scorta ha preso la via del ritorno sotto la azione ininterrotta dei nostri aerei; una frazione del convoglio cerca di raggiungere Malta inseguita martellata dall'aviazione germanica e italiana.

Velik angleški konvoj na Sredozemskem morju uničen

Dosedaj so bile potopljene: 2 križarki, 1 rušilec, 1 matična ladja za letala in 15 tovornih parnikov, hudo poškodovane pa 1 oklopniča in 2 letalonosilki. Sestreljenih je bilo 32 angleških letal — Nadaljuje se zasedovanje razpršenega konvoja

Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil je objavljal 13. avgusta naslednje 807. vojno poročilo:

V zapadnem Sredozemiju so močni letalski oddelki in podmornice osi zapazile že 11. t. m. v zori velik sovražni konvoj, ki ga je spremljalo mnogo vojnih ladij, med njimi več nosilk letal, in so ga takoj napadle. Akcija, ki je še vedno v teku, se je že razvila za nas ugodno. Sovražni konvoj je utpel hude izgube, prav tako njegove spremljevalne ladje, zlasti pa nosilke letal, ki so utprele najhujše udarce, in sovražne letalske sile. Vse te izgube bodo kasneje točno označene.

V severnem odseku egiptskega bojišča živahnejše delovanje topništva. V živahnih spodinah so nemški lovci sestrelili 12 sovražnih letal.

Naša letala so bombardirala letališča na Malti.

Naša podmornica je sestrelila sovražno letalo tipa »Sunderland«.

Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil je objavljal 13. avgusta naslednje 808. izredno vojno poročilo:

Ob zori dne 11. avgusta so naše podmornice in izvidniška letala odkrila v zaledju Sredozemskem morju velik sovražni konvoj, sestavljen iz 20 parnikov ob spremstvu 3 bojni ladij, 4 nosilk letal, številnih križark ter nekaj desetin rušilcev in manjših edinic, ki je plul iz Gibralтарja proti vzhodu.

Od tega jutra dne 11. t. m. se je pričela akcija italijanskih in nemških letalskih in pomorskih sil, tesno sodelujočih proti močni nasprotniki skupini. Naše podmornice, Masi, motorni torpedni čolni, eskadrile bombnikov in strmoglavcev ter torpednih letal z močnimi skupinami lovev so delovali strnjeno, menjavajoč se v napadu in so torpedirale ter bombardirale številne edinice konvoja kljub izredno hudemu protiletalskemu ognu in sekakiji sovražnih lovev.

Pri vseh akcijah so bile zadane sovražniku naslednje izgube:

Sredstva kr. mornarice so potopila 1 križarko in 3 parnike, sredstva kr. letalstva pa potopila 1 križarko, 1 rušilec in 3 parnike, nemška letalsko-pomorska sredstva so potopila razen nosilke letal »Eagle« še 4 parnike. Številne druge trgovinske in bojni ladje, med njimi 1 oklopniča in 2 nosilke letal, so bile zadete, nekatere večkrat in tako hudo, da so se verjetno naknadno potopile.

V skrajno hudih borbah naših lovev, ki so obvladali nebo nad bojiščem, je bilo sestreljenih 32 sovražnih letal. 18 naših letal se ni vrnilo na oporišče, mnoga druga pa so se vrnila z mrtvimi in ranjenimi na krovu.

Najvažnejši del spremljajočega brodovja se je vrnil med neprakenjeno akcijo naših letal. Del konvoja skuša doseći Maltu. Nemško in italijansko letalstvo ga zasleduje in uničuje.

Še dve letalonosilki

Še ena angleška in ena ameriška matična ladja izločeni iz borbe — 90 tisoč ton ladjevja potopljeno, 51 tisoč ton povredovano

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 13. avg. Nemško vrhovno poveljništvo objavlja naslednje izredno vojno poročilo:

Za olajšanje svojim silam, na katere se izvaja močan pritisk v Egiptu, so skušali Angleži spraviti po Sredozemskem morju konvoj, ki je bil očitno namenjen v Aleksandrijo in je sestavljen iz petroljskih in prevoznih ladij v skupinem številu 21 velikih trgovinskih ladij, ki so jih spremljale 3 velike bojne ladje, 4 nosilke letal in številne križarke ter rušilce.

Od 11. avgusta so naše podmornice in izvidniška letala odkrila v zaledju Sredozemskem morju velik sovražni konvoj, sestavljen iz 46 edinic, kljub izredno močnim protiletalskim in letalski obrambi.

Po že objavljeni potopitvi nosilke letal »Eagle« dne 11. avgusta, ki jo je potopila nemška podmornica, je bilo došlo do potopitve 9 trgovinskih ladij s skupno 90.000 tonami, hudo poškodovani pa sta bili angleška nosilka letal »Furious«, ki je prišla v Gibraltar močno nagnjena, in ameriška nosilka letal »Wasp«, na kateri je bilo 6 polnih zadevk z bombami nastal požar in tri transportne ladje pa zaigane.

Med Volgo in Donom so napadli nemški in rumunski čet križarje trdovratnemu odporu sovražnika rodili nadaljnje pridobitve na terenu.

Pri poskušenem napadu sovjetskega letalskega oddelka na neko nemško letališče je bilo v spodinah v zraku sestreljenih 28 sovražnih letal in je bilo s tem napadajoči oddelki skoraj popolnoma uničeni.

Na prostoru pri Voronežu se ogorčene borbe še stopnjujejo. Od številnih tankov podpirajočih sovjetski razbremenili napad se je izjavil s težkimi izgubami vognju nemških čet ob podprtih letalskih oddelkov. Samo v času od 11. do 12. avgusta je bilo v teh borbah uničenih 234 sovražnih tankov.

Južnozahodno in severno od Rjeva so naše pehotne in tankovske divizije nadaljevale v težki obrambi borbi. Včeraj je bilo v tem odseku uničenih 71 sovražnih tankov, izmed njih 53 samo v odseku ene pehotne divizije.

Južnozahodno od Ilmenskega jezera nadaljejoči sovjetski čete svoje brezuspešne napade. Na nepreglednem ozemlju obokljene sovjetske skupine je bila po ogorčeni borbi uničena.

Na vzhodni fronti je bilo v dne 11. in 12. avgusta v letalskih borbah in po protiletalskem topništvu sestreljenih 161 sovjetskih letal. Pogrešano 8 lastnih letal.

Nad severno Afriko so štirje nemški lovci sestrelili v spodinah v zraku 12 angleških letal brez lastnih izgub.

Nemška podmornica je potopila na vzhodnem Sredozemskem morju pet tovornih Jadrije. Na zapadnem Sredozemskem morju napadajo nemške in italijanske pomorske in letalske sile od 11. avgusta dalje velik, močno zavarovan angleški konvoj.

Včeraj so angleška letala nad zapadno Nemčijo brez učinka metalna iz velike visine bombe. V noči na 13. avgust so ponovili angleški letalski oddelki svoje teroristične napade na področje Rima in Malme. Bombardirala so zlasti stanovanjske okraje v Mainzu. Civilno prebivalstvo, ki se je vzorno zadržalo, je imelo zopet izgube. Nasata so razdejanja in pozari velikega ob-

Napredovanje proti jugu in vzhodu

Prodiranje med Donom in Volgo se nadaljuje — Kalniško glavno mesto Elista zavzeto — Borbe pri Voronežu, Rjevu in Ilmenskem jezeru — Povračilni napadi na Anglijo

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 13. avg. Nemško vrhovno poveljništvo objavlja naslednje vojno poročilo:

Nemške in zavezniške čete so na kavkaskem področju vrge sovražnika kljub trdovratnemu odporu dalje nazaj. Od svojih zvez zaledjem odrezana sovjetska skupina je bila uničena. Severno od Manguja so brzi oddelki pheote v naglem prodiranju proti vzhodu zavzeli glavno mesto kalniške pokrajine Elista. Letalstvo je ponoveni z močnimi silami napadlo sovražni pomorski promet ob severni kavkaski obali in ob Kerški ožini. Ena obalna ladja je bila potopljena, več tovornih in tri transportne ladje pa zaigane.

Med Volgo in Donom so napadli nemški in rumunski čet križarje trdovratnemu odporu sovražnika rodili nadaljnje pridobitve na terenu.

Pri poskušenem napadu sovjetskega letalskega oddelka na neko nemško letališče je bilo v spodinah v zraku sestreljenih 28 sovražnih letal in je bilo s tem napadajoči oddelki skoraj popolnoma uničeni.

Na prostoru pri Voronežu se ogorčene borbe še stopnjujejo. Od številnih tankov podpirajočih sovjetski razbremenili napad se je izjavil s težkimi izgubami vognju nemških čet ob podprtih letalskih oddelkov. Samo v času od 11. do 12. avgusta je bilo v teh borbah uničenih 234 sovražnih tankov.

Južnozahodno in severno od Rjeva so naše pehotne in tankovske divizije nadaljevale v težki obrambi borbi. Včeraj je bilo v tem odseku uničenih 71 sovražnih tankov, izmed njih 53 samo v odseku ene pehotne divizije.

Po zavrnitvi sovjetskega četa svoje brezuspešne napade. Na nepreglednem ozemlju obokljene sovjetske skupine je bila po ogorčeni borbi uničena.

Na vzhodni fronti je bilo v dne 11. in 12. avgusta v letalskih borbah in po protiletalskem topništvu sestreljenih 161 sovjetskih letal. Pogrešano 8 lastnih letal.

Nad severno Afriko so štirje nemški lovci sestrelili v spodinah v zraku 12 angleških letal brez lastnih izgub.

Nemška podmornica je potopila na vzhodnem Sredozemskem morju pet tovornih Jadrije. Na zapadnem Sredozemskem morju napadajo nemške in italijanske pomorske in letalske sile od 11. avgusta dalje velik, močno zavarovan angleški konvoj.

Včeraj so angleška letala nad zapadno Nemčijo brez učinka metalna iz velike visine bombe. V noči na 13. avgust so ponovili angleški letalski oddelki svoje teroristične napade na področje Rima in Malme. Bombardirala so zlasti stanovanjske okraje v Mainzu. Civilno prebivalstvo, ki se je vzorno zadržalo, je imelo zopet izgube. Nasata so razdejanja in pozari velikega ob-

Najbolj kritična faza vojne

Rim, 13. avg. s. Sovražne radijske postaje ne prikrivajo svojih skrbiv zaradi zasluga v vojni, eden z napredovanjem zaradi zasluga v vojni, eden z napredovanjem zaradi zasluga v vojni, dva s srebrno kolajno za vojaško hrabrost »sul campo«.

Ostali člani posadk so bili odlikovani: eden s povisanim zaradi zasluga v vojni, eden z napredovanjem zaradi zasluga v vojni, eden z napredovanjem zaradi zasluga v vojni, dva s srebrno kolajno za vojaško hrabrost »sul campo«.

Duce, ki je s to globoko cloveško gesto podelil najbolj zaželeno nagrado neustrašnim letalcem, je naslovil nanje žive povrhvalne besede,

Seja Direktorija PNF

Ducejevo priznanje toscanski provinci — Poročilo Tajnika o uspešnem delu Stranke na vseh področjih naravnega življenja

Rim, 13. avg. s. V palači Venezia je pod predsedstvom Duceja danes zboroval od 17. do 19. 13. Nacionálni direktorij PNF. Ob otvoritvi zborovanja je Duce imenoval v dnevem povelju fašizem toscanskih provinc, ki se je zgledno izkazal s prilikl odzajem žita v zbirališču. Duce je izrazil svoje zadovoljstvo zveznim tajnikom Toscane in njim naročil, naj njegovog pohvalo sporocijo svojim sodelavcem, vsem Crnim srajcam in kmečkemu in borečemu se ljudstvu. Obisno je poročal tato Tajnik Stranke.

Po srečnih vojnih dogodkih, ki so navdušili in ganili ves narod, je Stranka po Vaših uk

Z vzhodnega bojišča

(Nadaljevanje s 1. strani)

ne uspehe. Radijski londonski točmeč Lewis Castings je v svojem dolgem poročilu o sedanjih operacijah na vzhodni fronti izjavil med drugim, da je sedanjem trenutek najbolj kritična faza v vojni, Castings priznava, da so Nemci na Kavkazu dosegli ogromne uspehe.

Neizpolnjena prerokovanja Londona in Moskve

Rim, 12. avg. s. Spričo sedanjih dogodkov na vzhodni fronti so vredne omembe nekatere zdajljive sovražne propagande, ki so bile raztrotbentane po vsem anglo-ameriškem tisku in radijskih postajah ob koncu zime in pričetku letosnje pomlad. Splošni ton te propagande glede na prirakovano nemško in zavezniško iniciativno na russki fronti je bil optimističen. Napovedoval se je nevaren položaj za nemško fronto zaradi »novih velikih mehaniziranih russkih armad, ki so bile izvezbane v teku zime in opremljene z najmodernejsim orzjem ruske vodi in zavezniške industrije (Radio Lon-

don, 21. marca). Te armade naj bi po odjajal londonske radijske postaje čim prej prodrije v nizine in prepodobe vojske nove Evrope. Upanje zaveznikov je bilo, kar je znano, predvsem na Timošenkov armaradi ter na njegovih ponovnih brezuspešnih in obupnih napadih v preteklem maju proti silam osi. Agencija United Press je komentirala dne 15. maja Timošenkov napad, da je Timošenko nikakor ni na poti k propadu. Londonski radio je 5. maja poročal o komentarjih angleškega tiska o famozni pomladanski ofenzivi, ki je ni bilo. Ista postaja je poročala, da je pricakovati bližnjih dogodkov zaradi sestanka Mussolini in Hitlerja, toda ves tisk je v splošnem optimističen. Rekli so, da ofenzivo lahko prineje tudi zavezniški, in moskovski radio je 6. maja poročal o vojni boljevičkov po pretvoritvi spomladanske ofenzive osi v zvezniško inčevje. Sestank je bil organiziran v Moskvi in vspomladanski umik, toda vse te in nekončne druge podobne prerokbe Anglosasov in boljevičkov so same od sebe tolmačijo ob dejstvju in dogodkih, ki so se že odigrali in so še v teku med Donom in Volgo.

Obsežne letalske akcije na vzhodni fronti

Berlin, 13. avg. s. Nemška poluradna agencija doznavata iz vojaškega vira, da so močne skupine nemških bombnih letal včeraj napadele z bombami velikega kalibra in v zaporednih valovih črnomorska pristanišča Tuapse, Novorosijsk in Anapo in onemogočile sovjetske poskuse vkrcajanja ostankov poraženih skupin armad na našo obalo v ta namen zbrane parnike. V teku teh akcij je utpel sovražnik izredne izgubbe na ljudeh in materialu. V teku napada sovjetskih lovcev na neko nemško letalo v južnem odseku vzhodne fronte so nemški lovci sestrelili 25 do 26 napadajočih sovražnih letal, dodim je bilo 26 letalo hudo zadržano in prisiljeno pristati na nemški četami. V drugih točkah istega odseka so bile letalske borbe, v katerih je bilo sestreljenih nadaljnjih 8 sovjetskih letal. Na področju Voroneža so nemška bojna letala v strogom glavi bombardirali s strašnim učinkom zbirališča tankov in boljevičkih čet ter so odmetavala bombe vseh kalibrov na strelivne močno utrijetne kraje. Zaradi teh silnih letalskih napadov so bili Sovjeti prisiljeni opustiti svoje ofenzivne namere. V borbah nad voroneškim odsekom so nemški lovci sestrelili 21 sovjetskih letal.

Preprečen um "X" po morju

S kavkaške fronte, 13. avg. s. Rumunski konjeniki, ki je v pletkih dneh strila sovražni odporni pri Jeisku in osvobodila istoimenski polotok ter pregnala rdeče armade, ki so se tja zatekle po padcu Kučevskaje, še naprej prodira proti jugu z nalogo, da uniči vse sovjetske sile, ki so se vognedile vzdolj vzhodne obale Azovskega in Crnega morja in ojačajo obrameb, ki jih je rdeče poveljništvo prizpravilo že pred časom.

Nekateri polki so prehodili v dveh dneh 140 km proti jugu in jim je uspelo ustaviti ostanke nekaterih russkih divizij na postojankah Slavjanskaja, ki je bila srdito branjena. Bitka za zavzetje mesta je bila izredno huda, toda konjeniki so zopet izpratili svojo hrabrost in uspelo jim je po izredno srditih borbah zvesti mesto in uničiti vse rdeče sile, ki so se tam vognedile.

S to odlično uspelo operacijo je bil osovoven nadaljnji obsežni odsek vzhodne obale Azovskega in Crnega morja. Premaganji so

bili ostanki rdečih armad, katere so v prejšnjih dneh v borbah potoliko nemske armade z zasedbo Krasnodara, Armavira in Majkopa. Po operacijah v zadnjih dneh je nastal do skrajnosti obupen položaj za te sovjetske armade, ki se zdaj, ločeno v 3 skupnine, pomikajo proti obali v upanju, da bodo našli izhod na morje. Toda nemški letalstvo ne da počita nikomur. S svojim bombardiranjem zasleduje in udarja na rdeče oddelke ter bombardira ladje, ki se nahajajo v Anapi, Novorosijsku in Tuapsi ter tako onemogoča vkrcevalne operacije.

V Londonu in Washingtonu se obupujejo

Rim, 14. avg. s. Radio London in Washington sta zelo zaskrbljena zaradi položaja boljevičkov na južnoverodni fronti. Radio Washington je doli objavil, da so se čete maršala Timošenka zoper v celoti umaknile proti goram Kavkaza v upanju, da bodo tam našle prebežališče. Londonski radio je doslovno rekel: »Vojni položaj v zvezniški fronti je zato postal nepopravljiv.«

Američanom se začenja svatiti

Buenos Aires, 12. avg. s. Američki mornariški minister Knox je govoril, kako je počelo z Washingtona, pretekli ponedeljek po zborovanju nekaj tisoč delavcev v ladjevinskih. Njegov govor je bil zelo pesimističen, ker je kljub temu izredno potudar, da Ameriki nikoli v zgodovini ni pretela tako velika nevarnost. Amerika mora premagati velike ovire in ogromne težkoce in ni dovoljeno, da bi se kdaj zbral v izluzjah. Ne gre za lahko stvar in žrtve, ki jih bodo moral Američani prestati, so večje kot kdajkoli v preteklosti.

Iskreno priznanje

Rim, 13. avg. s. Podstajnik v ameriškem vojnem ministru Paterson je naslednje izjavil, ko je govoril delavcem v neki vojni tovarni: Rad bi vam povedal, da je vojaški položaj nam v prid, toda vendarle temu ni tako. Mi se nahajamo še vedno v obrambnem položaju. Imamo samo eno možnost: zmago ali smrt.

Ustanovitev višjega zavoda za obrtništvo Priprave za mednarodni kongres obrtnikov

Rim, 13. avg. s. Duce je sprejel nacionalno svetnika Piera Gazzottija, ki je poročal gledo ustanovitve višjega zavoda za obrtnike na pobudo sredozemskoga in kolonialnega obrtniškega zavoda. Duce je dal primernia navodila za uresničenje pobude in je rade volje pristal na to, da se novi zavod imenuje po Alexandru Mussoliniu.

Nato je nacionalni svetnik Gazzotti poročal o založniškem delovanju zavoda s posebnim ozirom na zgodovino italijanskega obrtništva, katere dokončni načrt je Duce odobril. Predložil je tudi program radiofonskih umetniških izmenjav, ki se bodo pričele med državami, ki pripadajo zavodu, v mesecu septembru kot prva pobuda za mednarodno sodelovanje na tem področju. Nacionalni svetnik Gazzotti je predložil Duceju tudi predlog za ustanovitev častnega odlikovanja za obrtniške zasluge, ki bo znak priznanja političnih, gospodarskih in socialnih zaslug inočne 800.000 prizvalcev. Duce je končno dal navodila za delo splošne konference mednarodnega središča obrtništva, ki bo po pripravah, ki so bile

storjene v Rimu v maju, v mesecu oktobra v Budimpešti ob sodelovanju obrtniških zavodnikov iz 13 evropskih držav.

Dve veliki nagradi za futuristično slikarstvo

Rim, 13. avg. s. Duce je sprejel ministra za narodno vzgojo, ki je predlagal ustanovitev dveh nagrad, prve, imenovane po Umberto Boccioniju za futuristično slikarstvo, drugo pa Antoniu Santelli za futuristično arhitekturo. Obe nagradi, ki ju bo pododelovala italijanska akademija od pričetka zmagovalne zaključitve vojne, so boste izmenjavalni v dveh letih in bosta obstajali vsaka iz vseote 50.000 lir, ki so jo dal mecenati na razpolago. Duce je odobril tudi ustanovitev narodne galerije futurizma in vojnega letalskega slikarstva v Rimu, ki ima že nad 100 zbranih del in ima zdaj le začasne prostore, pa bo smotrnejše urejena ob koncu vojne.

Ogromna demonstracija Indijcev v Šonanu

Neomajna odločnost za dosegno popolne svobode

Šonan, 13. avg. s. Demonstracija, kakršne še ni bilo, je bila v Šonanu v shodom Lige za neodvisnost Indije in nekem mestnem parku. Tačkoj zjutraj je 70.000 v Šonanu živečih Indijcev s svojih hiš razobesili indijsko zastavo s simboličnim predilnim kolesom. Ceste so preplavili lepaki, s katerimi se je proslavljala indijska neodvisnost. Opoldne so Indijci zaprli svoje trgovine ter se zbrali v prostorih bivših kroščkov Anzacov ter nato odšli v park, kjer so krajevni voditelji predstili Bosjevo poslanico in obnovili prizgoje. Duce je končno dal navodila za delo splošne konference mednarodnega središča obrtništva, ki bo po pripravah, ki so bile

dopisnik lista »Star« poroča iz Bombaja, da so oblasti zelo v skrbih zaradi obesnosti delovanja velikih indijskih dijskih društev. Že nekaj časa Indijec Nome Pagat organizira vstaško armado, v kateri se bo borilo nih manj kot 100.000 dijakov. Po neki drugi vesti iz Bombaja po listu »Stockholms Tidningen« izhaja, da imajo v teh dneh vsa velika mesta Indije video vojaških taborišč. List dodaja, da se vedno boje večje število predilnic, ki so najvažnejša industrijska panoga področja, v katerih se ukinja delo. Uporniško gibanje se je razširilo tudi na ameriške tovarne družbe General Motors. Londonski dopisnik istega lista je brzojavil, da je pozig poslopija osrednje blagajne železnice v Delhiju povzročil za ved stotisoč rupij Škode. Podar, ki so ga zanetili uporniki, je popolnoma uničil tudi neko zgradbo angleške finance. Občinska hiša v Novem Delhiju je popolnoma uničena. V to mesto so dosegla ojčenja čet, ki so v stalni pripravljenosti. Policija in čete redno uporabljajo orodje. Stevilni dijaki in indijski delavci so bili vrženi v ječe.

Indijci organizirajo lastne vstavške armade

Stockholm, 13. avg. s. Po dopisih londonskih listov so angleški oblasti prizakovali, da bodo manifestacije v Indiji ponehale po 2 ali 3 dneh, toda njih upanje se ni urenilo. Moralno se je ugotoviti, pišejo angleški novinarji, da tak optimizem nikakor ni bil opravljiv. Po vseh iz Londo na se širijo avtonomistične demonstracije v vsej notranjosti države.

Sestanek komisarjev okrajnih glavarstev pri Visokem komisarju

Ljubljana, 13. avgusta.

Predvčerajšnjem ob 11. dopoldne je Vrhoki komisar imel v vladni palači poročilo komisarjem okrajnih glavarstev. Bili so nadalje navzoči podpredstnik dr. David, šef gospodarskega urada, vodja poljedelskega inšpektorata, polkovnik Strada, delegat pri Previdu, šef prvega odseka vojaškega urada, pokrajinski zdravnik in zivinodravnik, šef avtomatske državne ustanove, inšpektor za tehnična dela, šolski komisar, glavni računalovodja in zasčni komisar kohorte godzne milice ter zastopnik kabinetnega šefa.

Poročilo v nizine in prepodobne vojske nove Evrope. Upravljanje zaveznikov je slično, kar je znano, predvsem na Timošenkov armaradi ter na njegovih ponovnih brezuspešnih in obupnih napadih v preteklem maju proti silam osi. Agencija United Press je komentirala dne 15. maja Timošenkov napad, da je Timošenko nikakor ni na poti k propadu. Londonski radio je 5. maja poročalo o komentarjih angleškega tiska o famozni pomladanski ofenzivi, ki je ni bilo. Ista postaja je poročala, da je pricakovali bližnjih dogodkov zaradi sestanka Mussolini in Hitlerja, toda ves tisk je v splošnem optimističen. Rekli so, da ofenzivo lahko prineje tudi zavezniški, in moskovski radio je 6. maja poročal o vojni boljevičkov po pretvoritvi spomladanske ofenzive osi v zvezniško inčevje. Sestank je bil organiziran v Ljubljani.

Eks. Grazoli je nadalje podal smernice o zdravstvenem delu in se je dotaknil raz-

nih vprašanj, ki se tičajo okrajnih zdravniških in zivinodravniških služb ter porodniške pomoči.

Nato je govoril o poslovanju občinskih preskrbovalnih uradov in podpornih uradov ter je dal tudi v tej zvezni navodila.

K raznini vprašanjem, ki so bili v razpravi, so se oglašili navzoči tovarši.

Sestanek se je začel in zaključil s po-

zdravom Duceju.

Plemenito darilo

Tovarišica Flora Poggi se je spomnila žrtve Arielle Rea in tem, da je poslala pokrajinski zaupnici ženskih fašistev nekaj knjig, izbranih izmed najboljših italijanskih romanopiscev, z namenom, da se po-klonijo hrabrim ranjencem vojaške bolnišnice v Ljubljani.

Dar tovarišice Poggi je tem pomembnejši, ker je ob spomini na Ariello Rea hoteli nuditi razvedrilo hrabrim vojakom, ki so bili ranjeni od istega sovražnika.

DRŽAVNA AKVARELOV SLIKARJA EDA DERZAJA v zgornji dvorani Ober-sneleve galerije, odprtja od 9. do 12.30 in od 15. do 18.30

Zaradi dveh praznikov izide prihodnja številka »Slovenskega Naroda« šeče v ponedeljek v opoldanskih urah.

Beležnica

KOLEGAR

DANES: Petek, 14. avgusta: Evzebij, Atanazija

JUTRI: Sobota, 15. avgusta: Veliki Šmarjan

POJUTRIJNJEM: Nedelja, 16. avgusta: Rok

DANASNE PRIREDITVE

KINO MATICA: Ljubljani nasproti

KINO SLOGA: Večne melodije

KINO UNION: Kralj cirkusa

KINO MOSTE: Večne melodije in Dva tigri

RAZSTAVA AKVARELOV SLIKARJA EDA DERZAJA v zgornji dvorani Ober-sneleve galerije, odprtja od 9. do 12.30

PRIREDITVE NA PRAZNIK IN V NEDELJO

KINEMATOGRAFI NESPREMENJENO

SLIKAR EDO DERZAJ vodi po razstavi

obi dne 11. dopoldne

DEZURNE LEKARNE

PETEK: Mr. Sušnik, Marijan trg 5. Dejan Klanjšček Dla, Gospodarska cesta 4 in Bohinec ded., Cesta 29. oktober 31

SOBOTA IN NEDELJA: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12 in Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta

ZDRAVNISKA DEZURNA SLUŽBA

Od sobote od 8. ure zjutraj do nedelje do 8. ure zjutraj bo opravljal zdravniški dežurni službi zdravnik dr. Zlatko Jozica, Peteršnikova ulica 13.

V nedeljo od 8. ure zjutraj do ponedeljka do 8. ure zjutraj bo opravljal zdravniški dežurni službi mestni višji zdravnik

Zanimiv nakup večje nepremičnine za živila

Prodajalka si je izgovorila obročno odplačevalce kupnine v denarju ali pa v natančno določenih količinah živil — Drugi nakupi nepremičnin

Ljubljana, 14. avgusta
V juliju je bila vpisana v zemljiško knjižo ljubljanskega okrajnega sodišča zanimiva kupoprodajna pogodba. Prodana je bila večja nepremičnina v vrednosti 140 tisoč lir. Najobičajnejše je, da kupec ob sklepnu pogodbe takoj plača kupnine. Zgodil se tudi, da plača le del kupnine in preuzeče bremenila ali pa drugi del odplačuje v gotovinskih obrokih. Nevsakdanji je dogovor, ki sta ga sklenili prodajalka in kupovalka v tem primeru.

Kupovalka se je obvezala, da bo poravnala kupnino v mesečnih obrokih po 800 lir. Ker se dolg po izrecenem dogovoru ne obrestuje, bi bila nepremičnina izplačana po 175 obrokih ali v majo ne 15 letih. Pogodba je bila sklenjena 1. marca 1942. Platana bi bila nepremičnina torek konec 1. 1956. Toda dogovor vsebuje zanimivo klavzulo. Prodajalka ima pravico zahtevati mesto denarja določeno količino živil. Ce bi domenjenih živil ne bilo mogoče dobiti, ali pa bi bilo oblastveno prepovedano kupčevati z njimi, mora kupovalka plačati protivrednost teh živil na podlagi oblastno dopuščenih cen, ki bodo veljale ob času podane zahteve. Prodajalka se bo moralataj zadovoljiti, da ji kupovalka plača vsakratno protivrednost te količine živil v denarju.

Ce bi med pogodbencami nastajal gledobav oziroma cene spor, ga rešuje posebno razsodišče. Vsaka stranka imenuje vajn po enega člena, ki izvolita za predsednika tretjo osebo, ki mora biti trgovec s špecijskim blagom. To razsodišče potem odloča o sporu. Prodajalka si je razen tega izgovorila brezplačno, dosmrtno stanovanje v hiši. Ima tudi pravico, da enkrat ali večkrat zahteva v denarju ali v živilih petkratno mesečno količino, to je za 1. 1940.

Ko dosežejo plačila vsoto 40.000 lir, ugasne prodajalka pravica do izrednih odplačil.

V juliju je bilo v zemljiško knjižo vpisanih še večilo drugih kupoprodajnih pogodb, od katerih jih je bilo precej sklenjenih že pred leti. Navajamo naslednje:

Alojz Sojer, posestnik v Notranjih goricah in Filip Zagor, posestnik iz iste vasi, sta sklenili menjalno pogodbo. Sojer je odstopil Zagaru v kat. obč. Brezovici njivsko parcele v izmeri 67 a 58 kv. m., Zagor pa Sojerju isti kat. obč. gozdno parcele v izmeri 12 a 17 kv. m. Vrednost zamenjan nepremičnin je bila zaradi odmere takse ocenjena na 3400 lir.

Ivana Kozjek, posestnica v Zgornji Šiški, Vodnikova cesta, je prodala Ivanu Zagorcu, upokojencu in posestniku v Matjnovi ulici, gozdno parcele v kat. obč. Zgorjni Šiški za 4000 din.

Valentin Babnik, posestnik v Zgornji Šiški, Vodnikova cesta, je prodal Ivanu Zagorcu, upokojencu in posestniku v Matjnovi ulici, gozdno parcele v kat. obč. Zgorjni Šiški za 5000 din.

Ana Ulrik Schmidt, posestnica v Langusove ulici, sta prodala posestnici Hermanni Loeserjevi in visokošolcu Henriku Loeserju s Prui parcele v kat. obč. Gradišče (ob cesti na Rožnik). Parcila meri 1334 kv. m. in sta kupovalca plačala pavčno 50.000 lir.

Josip Tancik, posestnik v Strahomeru, je prodal kovaškemu mojstru iz Iške vasi Antonu Mačku njivsko parcele v kat. obč. Vrbljenih za 2500 din. Isti je prodal posestniku iz Vrbljenj Jakobu Fištru trav-

nik v kat. obč. Tomišju za 8000 din. Isti je prodal preuzitniku v Vrbljenj Nogi Fisterjevi travniško parcele v kat. obč. Tomišju s podolgom grubnega za 8000 din.

Ciril Remškar, posestnik iz Loga, je prodal Antonu Celarcu, posestniku iz Bevk pri Vrhniku, tretjino svoje njivske parcele v kat. obč. Logu za 3700 din.

Ivan Šebenik, posestnik iz Pleševice pri Brezovici, je prodal Viktorju Gostisti, železnarju iz Pleševice del svoje parcele v kat. obč. Brezovici za 1500 din.

Jernej Jersin, posestnik iz Udja, je prodal Alojziju Jersinu, posestniku iz iste vasi, v kat. obč. Vinu njivsko parcele za 5000 din.

Janez Vrečar, posestnik iz St. Pavla pri Dobrunjah, je prodal Ivanu Škuferi, posestniku iz Sadinje vasi travniško parcele v kat. obč. Podmilniku za 900 kv. m.

Anton Kocman, posestnik iz Ponove vasi pri Grozupljah, je prodal Josipu Kastelicu, delavcu iz Hrastovega dola pri St. Vidu pri Štični, pašniško parcele v kat. obč. Ponovi vasi. Parcila meri 600 kv. m. in je kupec plačal zano 6000 din.

Rozalija Jamnikova, posestnica iz Boštanske vasi, in Frančiška Zavrženova, posestnica iz iste vasi, sta sklenili menjalno pogodbo, po kateri odstopi Jamnikova Zavrženova svojo njivsko parcele, Zavrženova pa Jamnikovi svojo. Oba ležita v kat. obč. Slinovi.

Roza Accettova, posestnica v Trnovskem pristanu, je prodala ženi državnega uradnika Mariji Jesihovi z Dolenjske ceste travniško parcele v kat. obč. Karlovskem predmetju za 18.540 lir.

Ludvik in Maria Kruse iz Okriškega ulice sta prodala Ljudmilu Koščevi s Smarske ceste zemljiško parcele v kat. obč. Rudniku za 5000 lir.

Ivan Šubelj, posestnik v Podmolniku, je prodal Ivanu Šublju ml., zidaruju iz Smarja pri Šmarju-Sapu, njivsko parcele v kat. obč. Podmolniku v izmeri 494 kv. m. za 1000 din.

Janez Oblak, posestnik iz Zgornje Zadobrove, je prodal nedoletnim Edwardu in Hermini Anžur parcelo s hišo št. 58 in dvoriščem v kat. obč. Zadobrovi za 8000 lir.

Pavlina Schlechtova, posestnica iz Aleševčeve ulice, je prodala Nežki Stularjevi, trgovki z Bleiweisovo cesto svoje posestvo v kat. obč. Spodnji Šiški. Posestvo obsegava v izmeri 218 kv. m., hišo št. 34 v Aleševčevi ulici (147 kv. m.), in dvorišče v izmeri 181 kv. m. Kupnina je znašala 140 tisoč lir.

Ivan in Apolonia Babnik, posestnica iz Rožne doline, Cesta XIX, sta prodala Greti Wanischevi in Mariji Štembalovi iz Florijanske ulice travniško parcele v kat. obč. Šiški za 4000 din.

Valentin Babnik, posestnik v Zgornji Šiški, Vodnikova cesta, je prodal Ivanu Zagorcu, upokojencu in posestniku v Matjnovi ulici, gozdno parcele v kat. obč. Zgorjni Šiški za 5000 din.

Ana Ulrik Schmidt, posestnica v Langusove ulici, sta prodala posestnici Hermanni Loeserjevi in visokošolcu Henriku Loeserju s Prui parcele v kat. obč. Gradišče (ob cesti na Rožnik). Parcila meri 1334 kv. m. in sta kupovalca plačala pavčno 50.000 lir.

Josip Tancik, posestnik v Strahomeru, je prodal kovaškemu mojstru iz Iške vasi Antonu Mačku njivsko parcele v kat. obč. Vrbljenih za 2500 din. Isti je prodal posestniku iz Vrbljenj Jakobu Fištru trav-

nik v kat. obč. Tomišju za 8000 din. Isti je prodal preuzitniku v Vrbljenj Nogi Fisterjevi travniško parcele v kat. obč. Tomišju s podolgom grubnega za 8000 din.

Ciril Remškar, posestnik iz Loga, je prodal Antonu Celarcu, posestniku iz Bevk pri Vrhniku, tretjino svoje njivske parcele v kat. obč. Logu za 3700 din.

Ivan Šebenik, posestnik iz Pleševice pri Brezovici, je prodal Viktorju Gostisti, železnarju iz Pleševice del svoje parcele v kat. obč. Brezovici za 1500 din.

Jernej Jersin, posestnik iz Udja, je prodal Alojziju Jersinu, posestniku iz iste vasi, v kat. obč. Vinu njivsko parcele za 5000 din.

Janez Vrečar, posestnik iz St. Pavla pri Dobrunjah, je prodal Ivanu Škuferi, posestniku iz Sadinje vasi travniško parcele v kat. obč. Podmilniku za 900 kv. m.

Anton Kocman, posestnik iz Ponove vasi pri Grozupljah, je prodal Josipu Kastelicu, delavcu iz Hrastovega dola pri St. Vidu pri Štični, pašniško parcele v kat. obč. Ponovi vasi. Parcila meri 600 kv. m.

Rozalija Jamnikova, posestnica iz Boštanske vasi, in Frančiška Zavrženova, posestnica iz iste vasi, sta sklenili menjalno pogodbo, po kateri odstopi Jamnikova Zavrženova svojo njivsko parcele, Zavrženova pa Jamnikovi svojo. Oba ležita v kat. obč. Slinovi.

Roza Accettova, posestnica v Trnovskem pristanu, je prodala ženi državnega uradnika Mariji Jesihovi z Dolenjske ceste travniško parcele v kat. obč. Karlovskem predmetju za 18.540 lir.

Ludvik in Maria Kruse iz Okriškega ulice sta prodala Ljudmilu Koščevi s Smarske ceste zemljiško parcele v kat. obč. Rudniku za 5000 lir.

Ivan Šubelj, posestnik v Podmolniku, je prodal Ivanu Šublju ml., zidaruju iz Smarja pri Šmarju-Sapu, njivsko parcele v kat. obč. Podmolniku v izmeri 494 kv. m. za 1000 din.

Janez Oblak, posestnik iz Zgornje Zadobrove, je prodal nedoletnim Edwardu in Hermini Anžur parcelo s hišo št. 58 in dvoriščem v kat. obč. Zadobrovi za 8000 lir.

Pavlina Schlechtova, posestnica iz Aleševčeve ulice, je prodala Nežki Stularjevi, trgovki z Bleiweisovo cesto svoje posestvo v kat. obč. Spodnji Šiški. Posestvo obsegava v izmeri 218 kv. m., hišo št. 34 v Aleševčevi ulici (147 kv. m.), in dvorišče v izmeri 181 kv. m. Kupnina je znašala 140 tisoč lir.

Ivan in Apolonia Babnik, posestnica iz Rožne doline, Cesta XIX, sta prodala Greti Wanischevi in Mariji Štembalovi iz Florijanske ulice travniško parcele v kat. obč. Šiški za 4000 din.

Valentin Babnik, posestnik v Zgornji Šiški, Vodnikova cesta, je prodal Ivanu Zagorcu, upokojencu in posestniku v Matjnovi ulici, gozdno parcele v kat. obč. Zgorjni Šiški za 5000 din.

Ana Ulrik Schmidt, posestnica v Langusove ulici, sta prodala posestnici Hermanni Loeserjevi in visokošolcu Henriku Loeserju s Prui parcele v kat. obč. Gradišče (ob cesti na Rožnik). Parcila meri 1334 kv. m. in sta kupovalca plačala pavčno 50.000 lir.

Josip Tancik, posestnik v Strahomeru, je prodal kovaškemu mojstru iz Iške vasi Antonu Mačku njivsko parcele v kat. obč. Vrbljenih za 2500 din. Isti je prodal posestniku iz Vrbljenj Jakobu Fištru trav-

nik v kat. obč. Tomišju za 8000 din. Isti je prodal preuzitniku v Vrbljenj Nogi Fisterjevi travniško parcele v kat. obč. Tomišju s podolgom grubnega za 8000 din.

Ciril Remškar, posestnik iz Loga, je prodal Antonu Celarcu, posestniku iz Bevk pri Vrhniku, tretjino svoje njivske parcele v kat. obč. Logu za 3700 din.

Ivan Šebenik, posestnik iz Pleševice pri Brezovici, je prodal Viktorju Gostisti, železnarju iz Pleševice del svoje parcele v kat. obč. Brezovici za 1500 din.

Jernej Jersin, posestnik iz Udja, je prodal Alojziju Jersinu, posestniku iz iste vasi, v kat. obč. Vinu njivsko parcele za 5000 din.

Janez Vrečar, posestnik iz St. Pavla pri Dobrunjah, je prodal Ivanu Škuferi, posestniku iz Sadinje vasi travniško parcele v kat. obč. Podmilniku za 900 kv. m.

Anton Kocman, posestnik iz Ponove vasi pri Grozupljah, je prodal Josipu Kastelicu, delavcu iz Hrastovega dola pri St. Vidu pri Štični, pašniško parcele v kat. obč. Ponovi vasi. Parcila meri 600 kv. m.

Rozalija Jamnikova, posestnica iz Boštanske vasi, in Frančiška Zavrženova, posestnica iz iste vasi, sta sklenili menjalno pogodbo, po kateri odstopi Jamnikova Zavrženova svojo njivsko parcele, Zavrženova pa Jamnikovi svojo. Oba ležita v kat. obč. Slinovi.

Roza Accettova, posestnica v Trnovskem pristanu, je prodala Nežki Stularjevi, trgovki z Bleiweisovo cesto svoje posestvo v kat. obč. Spodnji Šiški. Posestvo obsegava v izmeri 218 kv. m., hišo št. 34 v Aleševčevi ulici (147 kv. m.), in dvorišče v izmeri 181 kv. m. Kupnina je znašala 140 tisoč lir.

Ivan in Apolonia Babnik, posestnica iz Rožne doline, Cesta XIX, sta prodala Greti Wanischevi in Mariji Štembalovi iz Florijanske ulice travniško parcele v kat. obč. Šiški za 4000 din.

Valentin Babnik, posestnik v Zgornji Šiški, Vodnikova cesta, je prodal Ivanu Zagorcu, upokojencu in posestniku v Matjnovi ulici, gozdno parcele v kat. obč. Zgorjni Šiški za 5000 din.

Ana Ulrik Schmidt, posestnica v Langusove ulici, sta prodala posestnici Hermanni Loeserjevi in visokošolcu Henriku Loeserju s Prui parcele v kat. obč. Gradišče (ob cesti na Rožnik). Parcila meri 1334 kv. m. in sta kupovalca plačala pavčno 50.000 lir.

Josip Tancik, posestnik v Strahomeru, je prodal kovaškemu mojstru iz Iške vasi Antonu Mačku njivsko parcele v kat. obč. Vrbljenih za 2500 din. Isti je prodal posestniku iz Vrbljenj Jakobu Fištru trav-

nik v kat. obč. Tomišju za 8000 din. Isti je prodal preuzitniku v Vrbljenj Nogi Fisterjevi travniško parcele v kat. obč. Tomišju s podolgom grubnega za 8000 din.

Ciril Remškar, posestnik iz Loga, je prodal Antonu Celarcu, posestniku iz Bevk pri Vrhniku, tretjino svoje njivske parcele v kat. obč. Logu za 3700 din.

Ivan Šebenik, posestnik iz Pleševice pri Brezovici, je prodal Viktorju Gostisti, železnarju iz Pleševice del svoje parcele v kat. obč. Brezovici za 1500 din.

Jernej Jersin, posestnik iz Udja, je prodal Alojziju Jersinu, posestniku iz iste vasi, v kat. obč. Vinu njivsko parcele za 5000 din.

Janez Vrečar, posestnik iz St. Pavla pri Dobrunjah, je prodal Ivanu Škuferi, posestniku iz Sadinje vasi travniško parcele v kat. obč. Podmilniku za 900 kv. m.

Anton Kocman, posestnik iz Ponove vasi pri Grozupljah, je prodal Josipu Kastelicu, delavcu iz Hrastovega dola pri St. Vidu pri Štični, pašniško parcele v kat. obč. Ponovi vasi. Parcila meri 600 kv. m.

Rozalija Jamnikova, posestnica iz Boštanske vasi, in Frančiška Zavrženova, posestnica iz iste vasi, sta sklenili menjalno pogodbo, po kateri odstopi Jamnikova Zavrženova svojo njivsko parcele, Zavrženova pa Jamnikovi svojo. Oba ležita v kat. obč. Slinovi.

Roza Accettova, posestnica v Trnovskem pristanu, je prodala Nežki Stularjevi, trgovki z Bleiweisovo cesto svoje posestvo v kat. obč. Spodnji Šiški. Posestvo obsegava v izmeri 218 kv. m., hišo št. 34 v Aleševčevi ulici (147 kv. m.), in dvorišče v izmeri 181 kv. m. Kupnina je znašala 140 tisoč lir.

Laponci — narodič lovcev in pastirjev

Konec je romantike in tišine njihovega z naravo temno povezanega življenja

Laponska naselbina

Kdor sliši govoriti Fince, misli nekotra na Madžare, kdor pa sliši Lponce, misli bolj ali manj na Mongole. S Kemijsko ob Botniškem zalivu vodi železnica proti vzhodu ob Kemijärvi v Rovaniemi, glavno mesto Laponske. Kemijärvi se konča v svoji stari trasi, dalje pa vodi salska železnica, ki se v nemških in finskih vojnih poročilih pogosto omenja. Do poznega poletja so tu bujno cvetoči pašniki, med njimi pa mogočne breze, ki njeni listje počasni že rumeri, zato pa tem lepši odseva belina njihovih debel daleč tja čez pokrajino. Kamal se breze zgoste, tu pa tam postane zemlja hribovita in vsa narava spominja na začetek pragozda. Potem so pa vedno pogosteje gore, med katerimi se razprostirajo prostrane stepe in močvirja. Zdi se, kakor da je zemlja tu izumrla ter se umaknila večnosti.

In na teh krznarskih sejmih, znanih med krznarji vsega sveta, se preliva zlato z doljarji vred, preliva se pa tudi žganje po ženini grlih, kakor povod, kjer se zbero ljudje vseh vetrov in pogledajo pregloboko v njegovih severnih jelenov. Rovaniemi je sicer glavno mesto Laponske v pravem pomenu besede, saj je v njem sedež centralnih in upravnih oblasti. Toda pravih Laponev vidis v njem na prvi pogled malo. Samo ob nedeljah in praznikih se izprehajajo po njem v parih ali manjših skupinah v svojih čudnih nošah. Laponci spominjajo na Indijance v kraju, kjer kopijo zlato. In res drži ta primera za Rovaniemi, če pogledamo malo za njegove kulise. Tu je namreč zelo razvita trgovina s krmom. Enkrat v letu se zbero tu lovci, krznarji in trgovci. Dan sestanka se vedno določi že prej.

In na teh krznarskih sejmih, znanih med krznarji vsega sveta, se preliva zlato z doljarji vred, preliva se pa tudi žganje po ženini grlih, kakor povod, kjer se zbero ljudje vseh vetrov in pogledajo pregloboko v

Laponska deklica

Tu v naročju skoraj še nedotaknjene načrte pa se paseta medved v severni jelen. Laponci so po pretežni večini nomadi, nekaj je pa med njimi pastirjev, ki postavijo svoje šotorje zdaj tu zdaj tam, vedno pa pri svojih credah severnih jelenov. Statičke se pečajo s tem narodičem in številu

Laponec — star pastir severnih jelenov

D. Du Maurier:

Prva žena

R o m a n

Toliko oken je bilo v Manderleyu; toliko sob, ki jih z Maksimom nisva uporabljala in ki so bile zdaj zaklenjene: nemih sob, zahomotanih v platna, ki so varovala pohištvo prahu, sob, ki so bile odprte za dni Maksimovega očeta in deda, ko je v hiši zmerom kar mrgolevo gostov in služincad. Gospo Danversovi ne bi bilo težko tihod odpreti ena teh vrat, jih zapreti za seboj, po prstih prekoračiti v molk pogrezenjeno sobo in me opazovati skozi režo v zastorih.

Jaz, ki se po oknih niti ozrla nisem, je ne bi bila videla in ne bi bila ničesar opazila. Na misel mi je prišla igra, ki sem jo igrala še otrok, ki so jo moji mali sosedje imenovali »Babica grec«, jaz pa postaviti v ozadje vrta, tako da si obracač tovaršem hrbot, ti pa so se drug za drugim skušali po sem jo bila krtila »Staro čarownico«. Moral si se prestih splaziti do tebe. Vsačih dvajset ali trideset sekund si se obrnil, in če si ujel koga, ki se ti je bližal, se je moral vrniti na zadnje mesto in začeti znova. Toda vselej je bil eden držejsi od ostalih, tako da ga nisi mogel zlostiti; in ko si čakal in štel, kakor je terjal pravilo, si hkrat z usodno, strašno gotovostjo vedel, da ne boš utegnil kontakti, ko ti bo pogumno igralec že mahoma planil na

hrbet, ne da bi ga bil videl, in zagnal svoj zmago-slavn vrišč. Evo, prav takšna napetost me je držala zdaj. Z gospo Danversovo sva si igrali »Staro čarownico«.

Kar odleglo mi je, ko je kosilo prekinilo dolgi dopoldan. Frithova mirna slovesnost in Robertov neumni obraz sta me raztresla bolje in koreniteje od knjige in časnika. In o poli štirih sem točno kar-kor po uri začula rohnenje Beatrixinega voza, ki je pridrevril po drevoredu in obstal pred vhodom. Običena, z rokavicami v roki, sem ji planila naproti.

»Nu, draga, evo me, Krasen dan, jeli?«

Beatrice je odprla vratca, mi stopila naproti in me poljubila na lice, tuk pri ušesu. »Kar nič prava nisi na pogled,« je zdaj dejala, mereč me od glave do nog. Suha si, da je od sile, in brez sentice barve. Kaj ti pa je?«

»Nič,« sem rekla ponizno, predobro vedot, kaj mi manjka. »Sicer pa nisem imela še nikoli mnogo barve v obrazu.«

»Oh, kaj!« je odgovorila. »Čisto drugačna si bila, ko sem te prvič videla.«

»Lepa rjava barva, ki sem jo princala iz Italije, je morda izginila,« sem rekla in sedla v avtomobil.

»Jojmene,« je kratko odvrnila, »prav takšna si kakor Maksim. Niti najmanjše kritike ne preneseta o svojem zdravju. Kreplko založniti vratca, drugače se ne zapro...« Beatrice je z nekoliko pretirano brzino pognala vos po drevoredu, spremno jemljoč ovinke. »Pa ne da bi misili kaj kupiti?« je dodala in me pogledala s svojimi rjavimi jastrebijimi očmi.

Urejuje Josip Župančič — Za Narodno tiskarno Fran Jera — Za literaturni del lista: Ljubomir Vočič — Vsi v Ljubljani

hrbet, ne da bi ga bil videl, in zagnal svoj zmago-slavn vrišč. Evo, prav takšna napetost me je držala zdaj. Z gospo Danversovo sva si igrali »Staro čarownico«.

Kar odleglo mi je, ko je kosilo prekinilo dolgi

dopoldan. Frithova mirna slovesnost in Robertov

neumni obraz sta me raztresla bolje in koreniteje

od knjige in časnika. In o poli štirih sem točno

kar-kor po uri začula rohnenje Beatrixinega voza,

ki je pridrevril po drevoredu in obstal pred vhodom.

Običena, z rokavicami v roki, sem ji planila naproti.

»Nu, draga, evo me, Krasen dan, jeli?«

Beatrice je odprla vratca, mi stopila naproti in

me poljubila na lice, tuk pri ušesu. »Kar nič prava

nisi na pogled,« je zdaj dejala, mereč me od glave

do nog. Suha si, da je od sile, in brez sentice barve.

Kaj ti pa je?«

»Nič,« sem rekla ponizno, predobro vedot, kaj

mi manjka. »Sicer pa nisem imela še nikoli mnogo

barve v obrazu.«

»Oh, kaj!« je odgovorila. »Čisto drugačna si bila,

ko sem te prvič videla.«

»Lepa rjava barva, ki sem jo princala iz Italije,

je morda izginila,« sem rekla in sedla v avtomobil.

»Jojmene,« je kratko odvrnila, »prav takšna si

kakor Maksim. Niti najmanjše kritike ne preneseta

o svojem zdravju. Kreplko založniti vratca, drugače

se ne zapro...« Beatrice je z nekoliko pretirano

brzino pognala vos po drevoredu, spremno jemljoč

ovinke. »Pa ne da bi misili kaj kupiti?« je dodala

in me pogledala s svojimi rjavimi jastrebijimi očmi.

hrbet, ne da bi ga bil videl, in zagnal svoj zmago-

slavn vrišč. Evo, prav takšna napetost me je

držala zdaj. Z gospo

Danversovo sva si igrali »Staro čarownico«.

Kar odleglo mi je, ko je kosilo prekinilo dolgi

dopoldan. Frithova

mirna slovesnost in Robertov

neumni obraz

sta me raztresla

bolje in koreniteje

od knjige in časnika. In o poli štirih sem točno

kar-kor

po u

vr

zadnje

z